

Leerrede over Jesaja 50: 1 t/m 3, uitgesproken op Woensdag 14-6-1950 te Schiedam door ds. H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 36: 1

Lezen - Jesaja 50

Voorrede.

Wat wij zo-even uit Psalm 36 zongen, wordt ook wel eens in déze zin gebruikt: "Vreselijk toch zo'n tijd als wij nu beleven! Zonde is geen zonde meer! Wàt is er niet te doen en te koop! Het is vreselijk! Je kunt wel zeggen: Het trots gedrag des bozen doet mij spreken in 't beklemd gemoed: "Gods vrees is uit zijn ogen."

Maar het kan óók zo zijn, dat wij onszèlf zo zien! Immers, in Romeinen 3 staat in 't kort, helder en zakelijk, dat er niemand is die God vreest. Trouwens, dat lezen wij niet alleen in Romeinen 3, maar heel de Schriftuur spreekt er van. Elíhu, in het boek Job, zegt zelfs: "Niemand zegt: Waar is God, mijn Maker, Die de psalmen geeft in de nacht? Die ons geleerder maakt dan de beesten der aarde, en ons wijzer maakt dan het gevogelte des hemels?"

Die mensen, zoals Elíhu, de psalmdichter, de apostel Paulus, hebben geestelijke kennis gehad, zij waren door de Heilige Geest verlicht en onderwezen. Als zij zeggen: "Niemand", dan sluiten zij zichzelf daarbij in en geven daarmee te kennen: "Dat hoort ook bij òns thuis." Dan moet het dus zó zijn, dat -- als er in ons gaat werken van ontdekkend licht, en wij bij de staat van ons hart bepaald worden, bij onze beleving, bij wat wij zijn voor de HEERE, onze God --wij daarmee niet naar de wereld kijken, noch naar onze buurman of buurvrouw, maar het op onszelf moeten gaan toepassen. Dan wordt het een hoogst ernstige zaak!

Als men het op de naaste toepast, dan keert men zich om en vergeet hoe het is, want ook dít woont in de mens: "Ben ik mijns broeders hoeder?" Of het moet zijn, dat ons van de genade Gods bezet, waardoor het tegenovergestelde voor de dag komt van wat wij door Adams val bij ons hebben! Maar ànders is het één en al verderf en verkeerdheid. Wij zeiden reeds, dat het dan een ernstige zaak wordt. Want, denkt het u eens even in:

Het trots gedrag des bozen doet
mij spreken in 't beklemd gemoed:
"Gods vrees is uit zijn ogen,"
wíjl hij zolang zichzelf vleit,

(het zal wel lòslopen; het zal wel gaan, já, een mens is nu eenmaal een verdorven mens, hè?)

tot God zijn ongerechtigheid
niet langer kan gedogen.
Bedrog en onrecht spreekt zijn mond;
't verstand laat na, de ware grond,
van 't weldoen op te merken.

Het hart zit op de verkeerde plaats, wij bedoelen onszèlf, niet Gòd! Wij hebben een hart, dat ondeugende dingen smeedt, dat vervuld is met gruwelijkheden, waaruit de uitgangen des levens zijn, zodat in ons werkelijk geen goed woont. In één woord, alles tezamen genomen uit het vers dat wij zongen:

Des nachts is 't kwaad zijn overleg;
hij stelt zich op een boze weg,
en schuwt geen snode werken.

Dan is de inhoud: in mij kan ik geen goed vinden, in mij is niets dan verkeerdheid en verderf. Daarbij hebben wij met een God te doen, Die een mens oordeelt naar gedachten, woorden en werken. Het is dus niet goed te maken met: "Ja, kwade werken op zichzelf heb ik zozeer niet, maar ja, wel in woorden en gedachten. Is het geen wereld van ongerechtigheid die in ons huist? Ja toch? Nu staat er: "Tot God zijn ongerechtigheid niet langer kan gedogen."

Als wij er nu genoeg sloop van krijgen, van: wat wij zijn, dan gaan wij er zó aan vastlopen, dat het maar net zo lang "goed gaat" tot God onze ongerechtigheid niet langer zal kunnen gedogen. Dan gaan wij dus tegen een dag van afrekening aan lopen kijken, waarop wij in de handen van God, onze Schepper, zullen moeten vallen. Ja, de rekening kunnen wij zelf wel opmaken, want, vanzelf, dat is dan toch kwijt, voor eeuwig verloren!

Máár ..., luistert nu eens, als wij níet in de handen van God terecht komen, en de dag niet aanbreekt dat God onze ongerechtigheid niet langer kan gedogen, wanneer zal er dan verandering komen? Hoe oud zijn wij? Tien jaar? Zal die verandering dan komen als wij twintig jaar zullen zijn? Of als wij twintig jaar zijn, zal het dan komen als wij dertig jaar worden of veertig? Zien jullie een mogelijkheid dat er verandering zal komen? Neen toch?

Wij hebben geen hart dat voor verbetering vatbaar is, en daarom is ons noodzakelijk, dat wij in onze gezonde dagen in de handen Gods zullen vallen, dat wij eens in waarachtige onderhandelingen komen met onze Schepper. Als dat niet gebeurt, blijft alles aan de binnenkant zitten en gaan wij dóór in onze zonden. Daar helpen geen tranen en geen godsdienst aan. Tegenwoordig zegt men wel: "Dan moet je veel bidden, veel Gods Woord onderzoeken; biddend lezen, en lezend bidden." Maar óók dat helpt er niet aan, hoor!

"Ja, maar als een ziel in die weg eens ervaring mag krijgen, dat hij gaat opdoen van de liefde Gods, dat er een middel is waardoor wij zalig kunnen worden en uit die Middelaar gaan trekken? Want, wát een ervaring hebben sommigen niet, en wát hebben die niet uit die Middelaar getrokken?!" Já, maar dat helpt er óók al niet aan! Al hadden wij nóg zoveel ervaring dat wij zelfs wisten van een Middelaar van tussenspraak: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden", dan blijven wij - als wij tot onszelf komen - nóg aan onze eigen kant staan en gaat die onreine boel nóg door.

Wanneer er onder ons zijn, die met een hoop strijd en narigheid zitten, waar satan zegt: "Als het recht werk bij je was, dan zou het wel veranderen, want kijk eens hoe het met je staat: zonde, zonde en nóg eens zonde! Allemaal huichelaarswerk, niets dan algemeen werk des Geestes", beziet dan eens de leer der Schriftuur dat wij behoren, ja, dat wij in rechte onderhandelingen met God moeten komen.

Daar wij tòch in de handen van God moeten vallen, is het maar het best dat dit gebeurt in onze gezonde dagen. Als wij de leer machtig worden, dan gaan wij er om bidden: "O God, màg ik alstUblieft in Uw handen vallen, eens in rechte onderhandelingen met Uw Majesteit geraken, dat Gij mijn hart eens onderhanden neemt en komt te wederbaren door die eeuwige Geest? Want anders blijft het zo."

Wij zeiden reeds dat er geen bidden aan helpt, geen toestand, geen geval, geen kerk gaan, geen vroomheid. Ook helpt er geen tegenstand en vijandschap aan, ook niet als wij lopen te morren en te knorren tegen God, evenmin als wij met de vuist voor onszelf gaan staan en zeggen: "Begrijp je nu niet, dat, als je zó door gaat, je naar de hel gaat?" Die staat gaat dóór! Die is als een bron, een wel van ellende.

Maar nu kunnen wij er wel van àfkomen! En dát is: om eens in de handen van God te vallen, bekennd: "Ik heb overtreden, ik heb gezondigd!" Dan zullen wij leren kennen, dat God voor zulke zondaren goed is! Dat Hij, als zij zich schuldig kennen, aan Zijn verbond gedenkt.

Dat degene, die moet bekennen: "Ik heb boven anderen, wel tien maal meer, de hel verdiend", dan eraart:

Mijn zonden al, en zonder tal,
zijn goediglijk vergeven;
Ik had de eeuw'ge dood verdiend,
en kreeg het eeuwige leven.

Dàt is bij Gòd aan te treffen. Dan is het dus zó gesteld, zoals ik eens las in een bekeringsgeschiedenis, waar een paar woorden in stonden, die mij toentertijd zeer troffen, namelijk: "Toen deed God mij de eer aan, om mij geheel schuldig te maken, en dat ik in Zijn handen viel." Dàn hebben wij net alles wat nodig is, om, als schuldigen in Zijn hand te vallen, waar David van zei: "Zijn barmhartigheden zijn vele." Dat kunnen zij dáár ervaren.

Wij hebben te verstaan, dat ons hart zó verdorven is, dat het niet voor verbetering geschikt is. Dat hart moet vernieuwd worden; wij moeten in rechte onderhandelingen met God, onze Schepper, komen. Díe kan dat wel - orde op zaken stellen - om ons te stellen tot een nieuw schepsel in Jezus Christus en om te zijn: "Geschapen, in Christus Jezus tot goede werken."

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in de eerste drie verzen van het ons zo-even gelezen 50e hoofdstuk van de profeet Jesaja, waar Gods Woord aldus luidt:

1. *Alzo zegt de HEERE: Waar is de scheidbrief van ulieder moeder, waarmede Ik haar weggezonden heb? Of wie is er van Mijn schuldeisers, aan wie Ik u verkocht heb? Ziet, om uw ongerechtigheden zijt gij verkocht, en om uw overtredingen is uw moeder weggezonden.*
2. *Waarom kwam Ik, en er was niemand, waarom riep Ik, en niemand antwoordde? Is Mijn hand dus gans kort geworden, dat zij niet verlossen kan, of is er in Mij geen kracht om uit te redden? Ziet, door Mijn schelding maak Ik de zee droog, Ik stel de rivieren tot een woestijn, dat haar vis stinkt, omdat er geen water is, en sterft van dorst.*
3. *Ik bekleed de hemel met zwartheid, en stel een zak tot zijn deksel.*

Laten wij vooraf nog zingen uit Psalm 84 het 5e vers:

O God, Die ons ten schilde zijt,
en ons voor alle ramp bevrijdt, ...

Leerrede.

Wij hebben al wat gesproken van de staat van een mens, dat hij algeheel verdorven is, zodat er geen goed in woont. Nochtans houden wij het voor het laatst om dàt aan te nemen, en er ons bij neer te leggen dat het zo is. Telkens weer zitten wij met: "Wáárom dít?" en: "Wáárom dàt?" Tegenspoeden, geen gebedsverhoring, geen uitkomsten! Wáárom?

Met de woorden, die ik uw aandacht voorlas, breekt God al die 'waaroms' tegelijk af. Want Hij stelt hier de zaak in het rechte, ware licht. Deze Schriftuurplaats doelt er op, dat het volk der Joden eenmaal verbannen zou worden uit hun land naar Babel, en dat al die ellende die hen zou overkomen, een vrucht was van hun zonde. Ook al de ellende en de jammer die ons overkomt, die wij moeten beleven, is de vrucht der zonde.

God stelt hier een stuk of wat vragen. Allereerst wordt gevraagd: "Waar is de scheidbrief van ulieder moeder, waarmede Ik haar weggezonden heb?" Wij weten, dat het volgens de Mozaische wetten toegelaten was, dat een man zijn vrouw wegzond. Dat was van den beginne niet zo geweest, want, zegt Jezus: "Mozes heeft vanwege de hardigheid uwer harten u toegelaten uw vrouwen te verlaten; maar van den beginne is het alzo niet geweest." Maar, dan moest die man aan die vrouw een scheidbrief geven, haar een bewijs ter hand stellen van goed en zedelijk gedrag, dus: dat het zijn schuld was, en niet de hare.

Nu gebruikt God dat uit de wet, om in helderheid, in klaarheid, als in beeld voor ogen te stellen hoe de zaken staan. God geeft daarmee dus te kennen: waar is nu de scheidbrief, toont Mij die eens?! Die kan niet getoond worden, want God heeft nog nooit iemand (nòch de kerk in het algemeen, nòch iemand persoonlijk) de scheidbrief gegeven, zelfs al was men nòg zo'n verschrikkelijk overtreder van de wet Gods.

Daartegenover heeft God gesteld: "Gij hebt met veel boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE." Dat is wat anders, hé? Het is ook geen geringe zaak, dat Hij, Die de Getrouwe is, de Waarachtige, om ons, ontrouwe mensen, te dienen in Zijn Woord heeft doen vervatten, dat Hij zelfs Zijn hand heeft opgeheven, en, niet hoger hebbend om bij te zweren - daar niemand naast of boven Hem staat - bij Zichzelfen gezworen heeft, bij Zijn Godheid, zeggende: "Zo waarachtig als Ik leef, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen! Maar - zegt Hij - daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?" Dat is de taal van God.

Hij bedoelt ons heil, onze zaligheid, en wil dat wij er eens acht op zouden geven. Inzonderheid wanneer wij zitten met onze zonde, met ons verderf en onze ellende, dan wil Hij dat wij de zaak recht bezien, dat God ons niet heeft weggezonden. Wat dan? Wij zijn in het paradijs weggelopen!

En, in zoverre er ervaring is van Zijn milde hand en goedheid, hoe is het nu? Immers, wij lopen telkens weer met de weldaden en zegeningen bij onze Schepper vandaan. Het is wel verschrikkelijk, maar het is niet anders. Wij kunnen de zaak wel mooi voorstellen en bemantelen, maar daar helpen geen praatjes, want God ziet het hart aan. Hij weet wel wat van Zijn maaksel zij te wachten, hoe verkeerd en verdraaid van hart en nieren wij zijn. Laten wij het dus maar bekennen: ik ben weggelopen, o God, en telkens weer ben ik afgeweken, U hebt mij niet weggezonden. Dat is het eerste wat God ons hier te zeggen heeft.

Het tweede is: "Wie is er van Mijn schuldeisers, aan wie Ik u verkocht heb?" Dat was óók in de Mozaische wet vervat, dat als er iemand door omstandigheden tot armoede was geraakt, de schuldeiser zelfs van hem kon vorderen, dat hij zijn kinderen tot gijzelaars stelde of als slaaf verkocht. Denkt maar eens aan dat geval toen er een vrouw tot de profeet Elísa kwam, zeggend: "Mijn man is gestorven, en gij weet, dat uw knecht de HEERE was vrezende; nu is de schuldheer gekomen, om mijn beide kinderen voor zich tot knechten te nemen."

Hoewel de Schriftuur daar verder niet van spreekt, denken velen dat het de vrouw van Obadja geweest is. Deze Obadja, die hofmeester van Achab was, had in de dagen van de vervolging - toen Izébel de profeten des HEEREN uitroeide - honderd profeten verborgen, bij vijftig man in een spelonk, en hen onderhouden met brood en water. Dus: "Uw knecht was de HEERE vrezende", en nu was hij gestorven. Die vrouw was in armoede, in schuld geraakt, en de schuldeiser was gekomen, opdat zij haar kinderen aan hem zou verkopen om zodoende uit de schuld te geraken. Wát moest zij nú beginnen? Haar man dood en nu haar kinderen als slaaf verkopen?

De profeet bracht uitkomst. Hij vraagt haar wat zij in huis heeft. Hij zegt dus niet: "Wat is dat voor een kerel!" Néén, want het was in Israël geldend dat men tot slaaf verkocht kon worden, opdat zij zouden weten hoe bitter de zonde was. Als men in de geboden, in de inzetten en rechten des HEEREN zou wandelen, dan zou gezegend zijn hun ingang en hun uitgang, hun

veld, hun baktrog, niets dan zegen, zegen, zegen. Dan zou er dus geen kind tot slaaf verkocht behoeven te worden en zou men zelf ook niet slaaf of lijfeigene worden, want daar zou God zorg voor dragen.

Dat alles was er nu, door de afval, door de zonde. God was tegen Israël, en wilde hebben dat zij tot Hem terugkeerden. Ook die vrouw had er mede te kampen, hoewel haar man de HEERE had gevreesd, want zij behoorde tot dat land, tot dat volk dat God verlaten had. Maar God bewees ook Zijn barmhartigheid, door middel van Zijn knechten en profeten. De profeet vraagt haar, wat zij in huis heeft. Nu moet zij met haar armoede voor de dag komen. "Uw dienstmaagd heeft niet met al in het huis, dan een kruik met olie." Alléén maar een beetje olie! Je moet maar niet meer hebben! Hij zegt: "Ga, eis voor u vaten van buiten, van al uw naburen ledige vaten; maak er niet weinig te hebben. Kom dan in, en sluit de deur voor u en voor uw zonen toe; daarna giet in al die vaten, en zet weg, dat vol is."

Het was dus een zaak van geloof. Want, al rustte het oordeel nõg zo zwaar op alles, Hij is nochtans een Vader der wezen, en der weduwen Man. Het zal hun welgaan, die de HEERE vrezen en ook hun zaad, want Hij is de getrouwe en waarachtige God, Die niet liegen kan.

Die vrouw doet wat haar gezegd wordt - zij geeft het Woord geloof - zij neemt dat kruikje met olie en gaat aan het gieten, het ene vat voor en het andere vat na, alles vol. Als die vaten vol zijn, dan zegt zij tegen haar zonen: "Toe, jongens, brengt mij nog een vat aan." Maar zij antwoordden: "Er is geen vat meer." Toen stond de olie stil.

Vol verbazing ging zij naar de profeet en vertelde hem alles. Toen zei die man: "Ga heen, verkoop de olie, en betaal uw schuldeheer; gij dan met uw zonen, leef bij het overige." Daar had zij dus nog een bron van inkomen ook. Zó gaat het met degenen, die de HEERE vrezen, dan zorgt God voor al het andere.

Daarom is dat de hoofdzaak: vrezen wij God? Dat houdt niet in, dat wij hier geen lijden en ellende hebben! Maar, dan geeft God ook uitkomst, omdat Hij de God der waarheid is.

Ook hier gebruikt God deze omstandigheden, want met deze woorden: "Wie is er van Mijn schuldeisers, aan wie Ik u verkocht heb?", wil Hij als te kennen geven: vertel Mij nu eens, aan wie Ik u verkocht heb? Ja, kijk eens, ook dat kon niet aangetoond worden. Immers, Hij is de almachtige God: rijkdom en eer is bij Hem, Zijn is het zilver en het goud. Hemel, zee en aarde, alles, is Zijne. Dat kon dus ook niet aangetoond worden. Dus, nièt weggezonden en ook niet verkocht.

Maár ... dat volk is toch in ballingschap gekomen? Ja zeker! Zit gij soms ook in ballingschap en in gevangenis? Hoe komt dat? Heeft God u verkocht? Of is het zoals het hier staat: "Ziet, om uw ongerechtigheden zijt gij verkocht, en om uw overtredingen is uw moeder weggezonden." Gød bezorgt ons dus de ellende niet, maar het zijn onze zonden en onze ongerechtigheden die het ons berokkenen.

Waarom? De zonde en de ongerechtigheden, de overtreding van de heilige Wet, zijn ziel en lichaam verwoestend, en daar kan God niet mee delen. Hij kàn niet delen in zonde en ongerechtigheid! Want de Wet is als het uitgedrukte beeld van de reinheid Zijner goddelijke natuur. Wat is dan het geval? Dat God ons hierdoor te verstaan geeft: "Jullie houden de zonde aan de hand. Die houden jullie vast en daardoor zit je met de brok. Dáárdoor is er een scheiding tussen Mij en u. Niet dat Ik u verkocht heb, noch dat Ik u weggezonden heb en u een scheidbrief gegeven heb, omdat Ik niet meer met u te doen zou willen hebben. Neen, maar de zonde zit er tussen, tussen Mij en u, en daar werk Ik niet overheen en daardoor kunt gij niet tot Mij naderen. Daardoor zijn wij als gevangenen, als slaven: dat brengen de zonden met zich mede.

Wij zijn in de Naam van een Drie-enig God getekend door de doop, waarin Hij Zich uitspreekt alles voor ons te willen zijn, naar ziel en lichaam, voor tijd en eeuwigheid! Wat ik u bidden mag, geeft daar acht op, en ziet er de zonden op aan, dat wij daardoor in alle ellende zijn.

Onderzoekt eens in hoever het er mee staat, dat wij de zonde vasthouden. Gij zult zeggen: "Wat bedoelt gij daarmee? Ik spreek niet met bedoelingen, maar ik spreek de reine, zuivere leer Gods: God wil hebben, dat alles buiten Hem, bij ons de dood is. Als wij leven vinden in de zonde en in de wereld, daarmee deelt God niet, dan leven wij een leven - buiten God, in de zonde, in de wereld - dat geen leven is. God wil hebben, dat wij dat wéten, opdat wij Hem nergens op zouden aanzien, maar dat wij zouden eigenen dat de zonden het ons zo bitter maken. Och, er is zoveel leed in de wereld, maar dat God gave, dat wij waarlijk harteleed hebben: "Mijn zonde! Mijn zonde! Mijn zonde!" Het is niet zo erg als wij onze ogen eens half uit de kassen schreien vanwege "mijn zonde", en dat die ons zo bitter zijn! Er kan wel vroompjes "rechtzinnig!" gesproken worden: "Al wenen wij nòg zo over onze zonden, maar dat is óók geen betaalgeld voor de zonde, hoor"; dat is waar, alleen Christus' arbeid is betaalgeld voor de zonde. Maar wij moeten ook dit in gedachten houden: er moet veel gebeds gebeden zijn, net zo goed als er veel tranen vergoten zullen worden. Want God vergéeft ons de zonden wel, maar dat zijn de natbeweende zonden en niet zonden die wij koud, dor en droog belijden: "Och, wat is een ziel toch, hé, als je dáár in komt." Het zijn de bitter beweende zonden die Hij wil vergeven. Met dode rechtzinnigheid komen wij nèrgens! Maar, is er het levendig besef en gevoel des harten? Als wij recht gaan verstaan wat hier staat, dat het de zonden zijn die ons van de Oorsprong des levens gescheiden houden, dat het onze zonden zijn waarmee wij die lieve God beledigen en in het aangezicht slaan, waardoor wij hier al gescheiden zijn, en, tenzij genade tussenbeide komt, straks voor eeuwig, dan - al hadden wij nooit geweend - zouden wij het wel gaan doen. Als wij zien dat het Christus' bloed en tranen gekost heeft, ja Zijn leven, daar Hij moest sterven voor de zonde, al hadden wij nooit geweend, dan zouden wij het wel gaan doen. Dàt wil God ook wel van ons zien. De Koning heeft ook geweend in het vasten van Zijn ziel, zal het dan bij ons kunnen, zònder wenen? Als Hij gesproken heeft: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe", zullen wij dan gezaligd kunnen worden, als wij van die koude ijspijpen zijn? Dat gaat toch niet? Het zal dus een hartezaak zijn (dat kan niet anders) met het krachtigst gevoel en besef wat de zonden zijn!

Verder lezen wij hier - waarmee God al de schuld op ons legt en Zichzelf met rechte, reine redenen geheel vrijspreekt -: "Waarom kwam Ik, en er was niemand?" Wat bedoelt Hij daarmee? Komt Hij tot ons? Inderdaad! Hij komt steeds weer tot ons door het Evangelie. En wat is daarvan de inhoud? Dit: dat wij zondaars zijn en dat Hij tot ons komt: "Laat u verzoenen." Wij weten dat ieder land in het buitenland gezanten heeft om er de zaken van het land te behartigen en te bepleiten. Zo'n gezant vertegenwoordigt dan een staat. Nu drukt Paulus zich zo uit: ik ben een gezant, of, gelijk er letterlijk staat, want hij neemt zijn medegenoot er bij: "Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen!

Nu spreekt God: "Waarom kwam Ik, en er was niemand?" Er wàs niemand!? Jáá!! Hij komt tot ons, en nu wil God wederkerig hebben, dat bij ons gaat werken: zie, hier zijn wij, want Gij zijt de HEERE, onze God. Dat wij eens voor de dag komen als een mens die door de zonde àlles verloren is, en ons voor Zijn aangezicht nederwerpen, opdat, waar Hij komt, wij dan tot Hem komen met al onze nooddrift, kommer en behoefte, zeggende: "Assur zal ons niet behouden, wij zullen niet rijden op paarden, en tot het werk onzer handen niet meer zeggen: Gij zijt onze God. Immers zal een wees bij U ontfermd worden." Ons betrouwen alleen op Hem stellen, dàt is wat Hij wil.

Vervolgens lezen wij: "Waarom riep Ik, en niemand antwoordde?" Wat is dàt: "Waarom riep Ik?" Terwijl ik hier sta te spreken, vertrouw ik er op, dat gijlieden, tot achter in het gebouw, mij kunt verstaan. Maar als men veel, véél verder weg was, dan moest ik róépen, omdat men mij anders niet zou verstaan. Zo drukt God het hier uit, dat wij zó ver, ver, vèr van Hem af zijn.

En tevens geeft Hij daardoor te kennen, al ben je nòg zó ver van Mij af, vanwege uw zonden, Ik heb Mij niet onbetuigd gelaten, maar heb geroepen.

Hij wil dus met deze woorden: "Waarom riep Ik, en niemand antwoordde", zeggen: "Hebben jullie geen belangen, om eens te bekennen: het is hier de dood! Gij zijt het leven!?" Wat wil Hij van ons? Toch dit, wat wij lezen in Jeremia: "Zult gij niet van nu af tot Mij roepen: Mijn Vader! Gij zijt de leidsman mijner jeugd!" Hij wil hebben, dat wij Hem erkennen. Als wij die zaken gaan verstaan, dan is dít de inhoud: in plaats van, dat wij God nalopen, loopt die hoge God ons na. Hij wil niet hebben dat wij verloren gaan, maar dat wij zalig worden. Daarom loopt Hij ons na, bij dagen en bij nachten. Hij komt tot ons door het Evangelie, Hij roept ons door het Evangelie, door voor- en tegenspoeden, door allerlei omstandigheden. En wáár blijven wij?

God gaat verder met te vragen: "Is Mijn hand dus gans kort geworden, dat zij niet verlossen kan? Of is er in Mij geen kracht om uit te redden?" Of God wil zeggen: al is het, dat je het buiten Mij kunt stellen, maar je staat is toch een hopeloze, rampzalige staat, een staat van ondergang! Waarom zwerf je om en zoek je het bij jezelf, bij de afgoden en niet bij Mij? Hoe komt dat? Geef je Mij geen geloof? Is Mijn hand dan verkort? Is er bij Mij geen kracht om uit te redden? Zo wil Hij bij ons als in gedachten roepen wie Hij is, en wat wij doen, met God voorbij te lopen en het buiten Hem te kunnen stellen.

Dat is toch een belediging voor Zijn Majesteit! En, dat doen wij nu steeds wéér! Wat móét die God toch een barmhartige God zijn! Want, terwijl Hij zulk een werk aan ons besteed, hóe vegen wij (het is wel schandelijk, maar het is toch de waarheid) in menig opzicht onze voeten er als op af; het heeft geen waarde bij ons, wij slaan er geen acht op.

Wij lezen van die kinderen, die nadat zij de profeet Elísa hadden nageroepen: "Kaalkop, ga op! Kaalkop, ga op!", dat hij hen vloekte in de Naam des HEEREN, en dat er toen twee beren uit het woud kwamen, die verscheurden van dezelve twee en veertig kinderen. En wij die zó zijn, dat wij er soms onze voeten als op afvegen - geen acht geven op Gods eigen Woord, het schouderophalend voorbijgaan: "Ja hoor, òch, wàt kan een mens er aan doen, hé", die het dus met minachting en verwerping behandelen, worden nochtans door die lieve Jehova nagelopen. Want, Hij wil ons te verstaan geven: je bent onder de wet! Dus, onder de vloek! Maar nu kun je bij Mij nog genade krijgen!

Vervolgens worden er nòg een paar beelden en omstandigheden aangehaald, opdat wij overreed en genoodzaakt zouden worden geheel af te zien van àlles wat buiten God en Zijn genade is. Hij spreekt hier: "Ziet, door Mijn schelding maak Ik de zee droog, Ik stel de rivieren tot een woestijn, dat haar vis stinkt, omdat er geen water is, en sterft van dorst."

Hij richt hier ons oog op de gebeurtenissen, toen Hij door Zijn almachtige hand en grote kracht, zowel de Rode Zee alsook de Jordaan uitdroogde, en tot een heirbaan voor Zijn volk maakte. Immers, wij weten, dat, toen de kinderen Israëls voor de Rode Zee stonden en zij niets anders dan de dood voor ogen zagen -- want terzijde waren er bergen en àchter hen kwam de vijand -- dat zij murmureerden en opstonden tegen Mozes. Dan lezen wij van Mozes dat hij zei: "De HEERE zal voor ulieden strijden, en gij zult stil zijn."

Maar het schijnt in de boezem van Mozes nogal gestormd te hebben, al heiligde hij God voor het gehele volk met dat te zeggen! Want God zegt tot hem: "Wat roept gij tot Mij?" Dan moet het bij Mozes aan de binnenkant toch wel gestormd hebben: "O God! Wàt moeten wij nú doen? Wáár moet het nú heen?" Het is niet alleen voor het volk hopeloos, maar ook voor Mozes. Nu moet alle hulp alléén van God komen. Dan zegt God: "Zeg de kinderen Israëls, dat zij voorttrekken." Nu heft Mozes, op Gods bevel, zijn staf op en strekt zijn hand uit over de zee en daar komt een pad door het midden van de zee, en zij zijn daarin gegaan, in het midden van de zee, op het droge.

God geeft hiermede te kennen: zùlk een Majesteit ben Ik, zùlk een hoog Wezen! Al kunt gijlieden geen uitkomst zien, geen weg, geen pad, dan is daarmede de zaak niet zó, als gij het beziet. Want God spreekt het eerste, maar ook het laatste woord. Daarom maakt Hij een pad, waar geen pad is, waarvan de kerk zingt:

God baande door de woeste baren,
en brede stromen ons een pad; ...

Temeer wij hebben leren kennen de onmogelijkheid, temeer zal dan op z'n helderst gaan uitblinken, wie God is en Zijn grote macht. Hij wil dus van ons, dat wij dat onderscheiden, dat Hij vrij van ons is, en dat de breuk bij òns ligt. Hij heeft ons niet weggezonden, wij zijn zèlf weggelopen. Zien wij geen weg, er is bij Hem een weg, want Hij kan wegen maken, waar geen weg is. Dat wij het dan bij Hem zoeken, aan Hem gebonden zijn.

Door Zijn leiding - des daags was er de wolkkolom en des nachts de vuurkolom om dat volk te leiden - zijn zij bij de Rode Zee terecht gekomen, en er dóór gegaan. Wàs er geen andere weg? Jawel, maar zó was de weg van God. Toen door de woestijn en na veertig jaren kwamen ze bij het land Kanaän, nèt op het moment dat de Jordaan vòl was aan al haar oevers. Kòn dat niet anders? Ja zeker, maar zó gebeurde het. Zó was het de wil van God.

Hoe moesten zij nu over de Jordaan komen? Bruggen slaan ging niet, overvaren evenmin. Wat nu? Dan is Gòd er, en Die gebiedt, dat de priesters, de ark dragende, voorop moesten gaan, en daarachter, met een grote tussenruimte, het volk, opdat zij de weg zouden weten die zij gaan moesten, want daar waren zij gisteren en eergisteren niet doorgedaan. Zij moesten maar op de ark zien en die volgen.

Dan lezen wij, dat de priesters de ark oppakten en dat, zodra de voeten der priesteren, dragende de ark, ingedoopt waren in het uiterste van het water, de wateren die van boven afkwamen, staan bleven en de andere afliepen, ... er kwam een weg, waar geen weg was. De priesters hebben, mèt de ark, steevast op het droge gestaan totdat de laatste Israëliet was overgegaan. De Israëlieten hebben nog stenen meegenomen van de bedding der rivier, als gedachtenis dat de twaalf stammen Israëls daar doorgetrokken waren. Zó doet God. Dat is Zijn weg. Door het onmogelijke, verheerlijkt Hij Zichzelf.

Wat ligt er dan op ons pad? Toch dat wij aan Hem hangen, mèt onze zonden en die voor Zijn Majesteit belijden, biddend: "O God, aanschouw ons in die gezalfde Koning." En, dat wij voor Hem belijden, dat bij ons maar "een trots gedrag des bozen" is, en dat er geen vreze Gods bij ons is, dat wij alles verloren zijn en dat er in ons niets is dan verderf, opdat wij alles zouden zoeken uit Zijn genade.

Dan volgt hier nog: "Ik bekleed de hemel met zwarteheid, en stel een zak tot zijn deksel." Hij is God, de Almachtige. Hij riep op de eerste dag het licht in aanzijn en in het midden der scheppingsweek droeg Hij dat over op de zon, opdat die zou zijn tot heerschappij des daags, en de maan tot heerschappij des nachts. Hij heeft dat tot een vaste wet gesteld, waarvan wij lezen: "Indien gijlieden Mijn verbond van de dag; en Mijn verbond van de nacht kon vernietigen, zodat dag en nacht niet zijn op hun tijd; Zo zal ook vernietigd kunnen worden Mijn verbond met Mijn knecht David, .. en met de Levieten, de priesteren, Mijn dienaren." Ook sprak Hij tot Noach: "Voortaan, al de dagen der aarde, zullen zaaiing en oogst, en koude en hitte, en zomer en winter, en dag en nacht, niet ophouden." Omdat Hij God is.

Maar als Hij Zijn volk uit Egypte wil leiden, dan roept Hij in aanzijn een dikke duisternis van drie dagen, zodat de één de ander niet zag, ook stond er niemand van zijn plaats op in drie dagen; maar bij al de kinderen Israëls was het licht in hun woningen. Dat is, doordat Hij de Almachtige is. Zo brengt Hij ons hier bij, dat Hij een almachtig God is. Laten wij dan machteloze zondaren zijn, bekennend dat het ònze zonden zijn, en dat Hij vrij van ons is, dat Hij

ons nooit heeft afgewezen, maar dat het onze schuld is dat wij alzo zijn. Opdat wij Hem heiligen in onze harten en eerbiedig vrezen.

Weten wij van aanneming en hebben wij genade verkregen, dan is dat toch geschied als schuldigen, hé? Hij nam ons als verlorenen, Hij diende ons in Zijn vrijmacht en met Zijn goddelijke genade. Daar is níets van òns bij. Daarom is Zijn woord: "Gelijk gij dan Christus Jezus, den Heere, hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem."

Laten wij dan niet te hoog zijn om als zondaars voor de dag te komen, want Christus is de Vriend van tollenaren en zondaren. Dan kunnen wij Hem leren kennen en vervolgen te kennen, en al méér leren kennen als onze Vriend, Die ons lief had tot in de dood, en Die ons lief heeft met een eeuwige liefde. Dan kunnen wij in Hem en door Hem de gunst van God genieten en de troost des Geestes, opdat er bij ons zij, stof en reden tot lof en dankzegging aan Hem.

Hebben wij geen belangen, zoeken wij dat niet, God maakt Zich door Zijn Woord steeds van ons vrij. Zullen wij dan ook in gedachten houden, dat, als die grote dag er zal zijn, wij op duizend vragen niet één antwoord zullen hebben, zodat onze verdoemenis zeker zal zijn? Dat God ons dan Zijn Woord heilige tot zaligheid, en tot eer en verheerlijking Zijner Majesteit. Amen.

Slotzang:

Psalm 146: 3

Zalig hij, die in dit leven
Jakobs God ter hulpe heeft; ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.